

Välkomna!

Dialogmöte pollinatörer

**Nationell plan för
naturrestaurering och
regeringsuppdrag**

Agenda

- Välkommen!
- Inledning
- Naturrestaureringsförordningen och artikel 10
- Regeringsuppdrag restaureringsplan
- PAUS
- Gruppdiskussioner
- PAUS
- Fortsatt diskussion i helgrupp
- Sammanfattning och avslut

Syfte

- Träffas och samtala med varandra!
- Utforska och lära av varandras arbete och erfarenheter i arbetet med pollinatörer
- Bidra med inspel i arbetet med naturrestaureringsplanen

Under mötet

- Bild på, ljud av
- Räck upp handen eller skriv i chatten
- Dela med er av det ni kan och vet och var nyfikna på vad andra kan och vet
- Håll tiden
- Vi för anteckningar
- Mötet spelas inte in

Naturrestaureringsförordningen och artikel 10

Vad innebär förordningen?

- EU:s sätt att implementera det globala ramverket för biologisk mångfald,
- Ett ramverk för hur medlemsstaterna ska vidta restaureringsåtgärder
- Flera bindande mål för medlemsstaterna med etappmål för 2030, 2040, 2050.
- Både aktiv och passiv restaurering, och att områdena inte får försämrats efter åtgärderna.

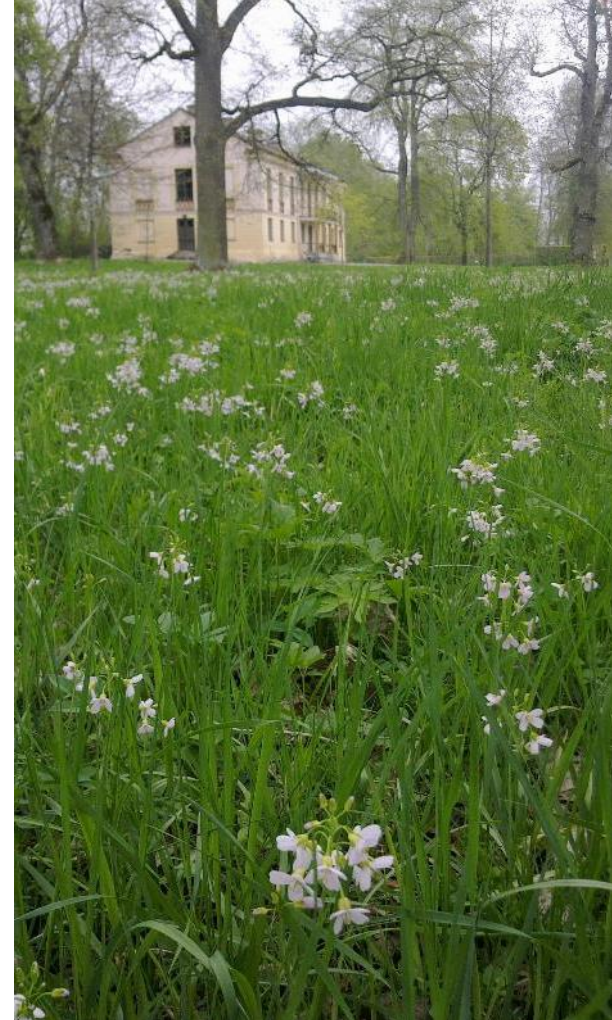
Syften med förordningen

Restaurering av ekosystem, livsmiljöer och arter på land och till havs för att:

- Uppnå långsiktig, säkrad återhämtning av biologisk mångfald och tålig natur
- Bidra till EU:s mål för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna
- Bidra till att nå EU:s internationella åtaganden
- Förbättra säkerheten för livsmedelsförsörjningen

Processen nu och framåt

- Förordningen är gällande sedan 18 augusti 2024.
- Förordningen är direkt bindande för alla medlemsstater - men nationell planering behövs
- Flera olika krav som börjar gälla vid olika tidpunkter, vissa direkt, andra senare
- Nationell planering sker i huvudsak via upprättande och genomförande av nationella restaureringsplaner, men också genom övervakning och rapportering.

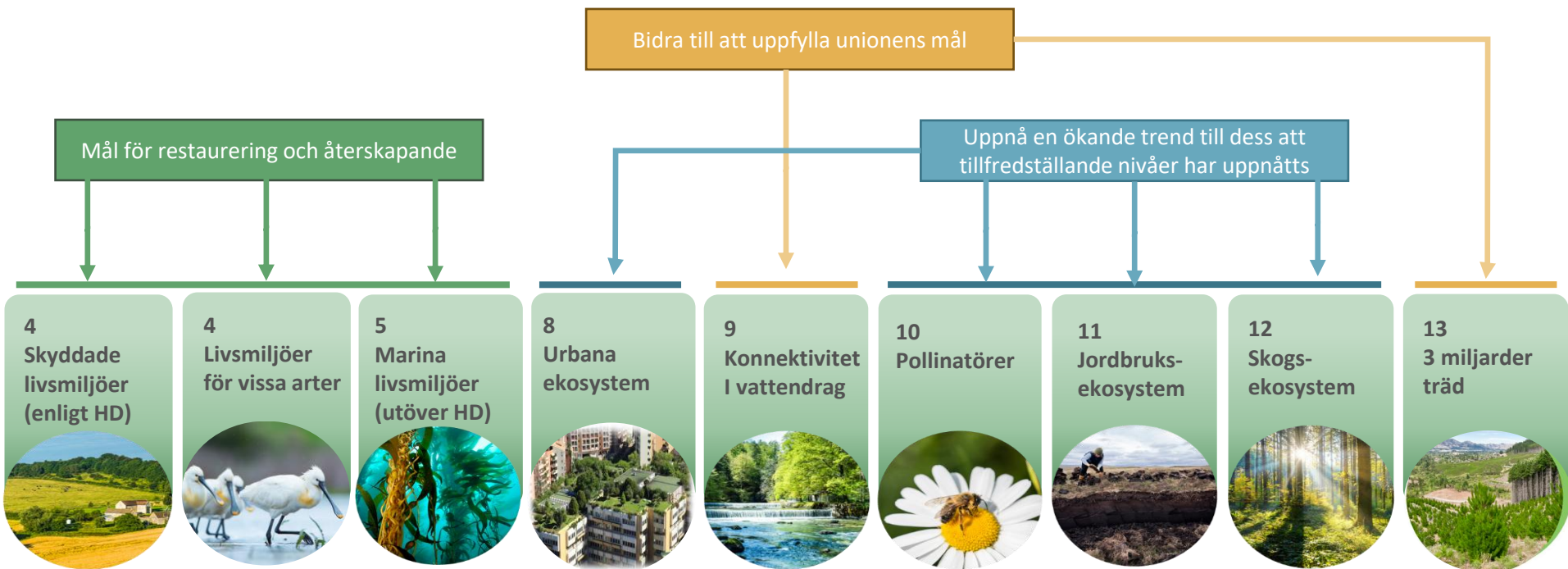

Nationella restaureringsplaner

- Enligt Artikel 14 ska varje medlemsstat utarbeta en nationell restaureringsplan för att uppnå de förordningens mål och krav.
- Skickas till EU-kommissionen senast 1 september 2026 för granskning.
- Ska gälla åren 2032-2050 och uppdateras åtminstone år 2032 och år 2042.

Förordningens artiklar och mål

Artikel 4: Restaurering av land-, kust- och sötvattensekosystem

- Medlemsstaterna ska genomföra restaureringsåtgärder för att de livsmiljötyper som inte är i gott tillstånd till gott tillstånd.
 - senast 2030 för minst 30 %
 - senast 2040 för minst 60 %
 - senast 2050 för minst 90 % av den totala arealen livsmiljötyper i bilaga I
 - Medlemsländerna ska även vidta åtgärder som syftar till att säkerställa att marker som är i gott tillstånd inte försämras avsevärt.
 - Vidta restaureringsåtgärder för vissa arters livsmiljöer
-

Artikel 4: Restaurering av land-, kust- och sötvattensekosystem

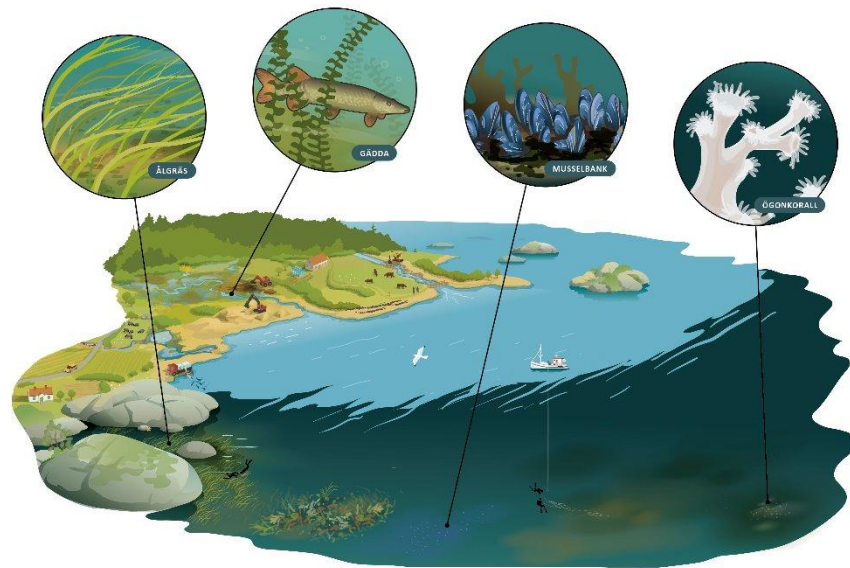
Omfattar sex olika livsmiljöer som listas i bilaga I

1. Våtmarker
 2. Gräsmarker och annan betesmark
 3. Vattendrag och sjöar
 4. Skogar
 5. Stäpper, hedar och buskmarker
 6. Klippor och dyner
-

Artikel 5 Restaurering av marina ekosystem

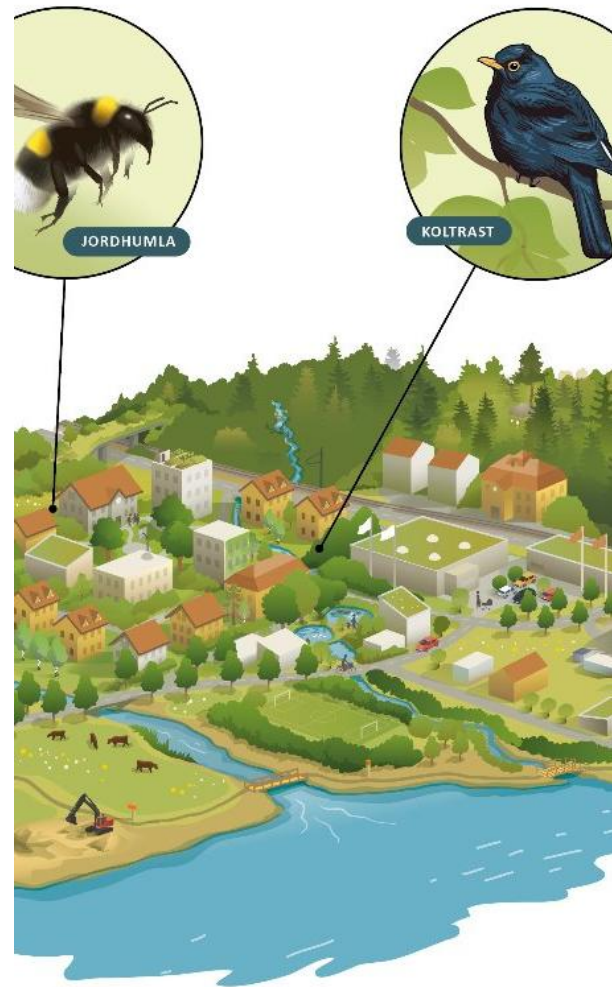
- Länderna ska genomföra åtgärder för att återetablera och förbättra sju marina livsmiljötyper till gott tillstånd
- Förbättra livsmiljöer för listade marina arter i art- och habitatdirektivet, samt arter av hajar, rockor och fiskar

1. Sjögräsbäddar
2. Makroalgskogor
3. Skaldjursbäddar
4. Maerlbäddar
5. Bäddar av svampdjur, koraller och korallalger
6. Hydrotermala öppningar,
7. Mjuka sediment

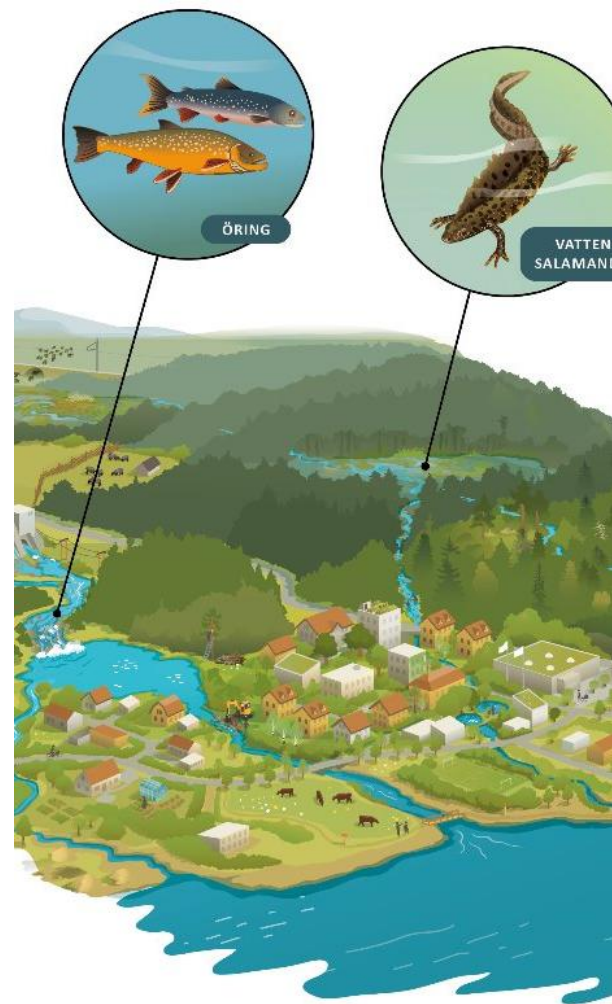
Artiklar för att nå tillfredställande nivåer

- Urbana ekosystem (8), Pollinatörer (10), Jordbruksekosystem (11), Skogsekosystem (12)
- Utveckla indikatorer för att följa upp restaureringsplanens åtgärder
- Indikatorerna ska visa en ökande trend jämfört med basåret 2024 till dess tillfredsställande nivåer nås
- Åtgärder för att skapa en uppåtgående trend, utöver de som genomförs enligt artikel 4.

Artiklar som ska bidra till att nå unionens mål

- Sverige ska bidra till att nå EU:s gemensamma mål om att nå
 - 25 000 km fritt strömmande vatten - artikel 9
 - Plantera 3 miljarder träd - artikel 13

[EU-förordning för att restaurera natur](#) (här finns även en kort film om förordningen)

[Förslag till nationell restaureringsplan och författningsändringar till följd av EU-förordning om restaurering av natur](#) (uppdateras löpande om det pågående arbetet och här finns länkar till de andra myndigheterna)

[Informationsmöte](#) (om både förordning och arbetet i uppdraget – här finns även PPT och illustrationer att använda)

[Prenumerera på nyhetsbrev](#)

Artikel 10.1

Medlemsstaterna ska,

- **förbättra mångfalden av pollinatörer** och
- **vända minskningen av populationer av pollinatörer senast 2030**,
genom att i tid införa lämpliga och ändamålsenliga åtgärder

och därefter

- **uppnå en ökande trend för populationer av pollinatörer till tillfredsställande nivåer** fastställda i enlighet med artikel 14.5,
mätt åtminstone vart sjätte år från 2030

Hänvisning från artikel 10 till andra artiklar

Artikel 14.5 - Utarbetande av nationella restaureringsplaner

- Medlemsstaterna ska senast 2030 fastställa tillfredsställande nivåer för populationer av pollinatörer enligt artikel 10.1,

genom en öppen och effektiv process, bedömning utifrån senaste vetenskapliga rön och den vägledande ram som avses i artikel 20.10

Artikel 20.1 och 20.10 - Övervakning

- Medlemsstaterna ska övervaka abundansen av och mångfalden hos arter av pollinatörer enligt den metod som har fastställts i enlighet med artikel 10.2
- Senast den 31 december 2028 ska kommissionen genom genomförandeakter upprätta en vägledande ram för att fastställa de tillfredsställande nivåer som avses i artikel 10.1

Artikel 10.2 till 10.4 – övervakning – ingår inte i regeringsuppdrag

Artikel 10.2

- Kommissionen ska fastställa och uppdatera **en vetenskapligt baserad metod för att övervaka av pollinatörer**. En delegerad akt för att fastställa en sådan metod antas **senast den 19 augusti 2025**.

Artikel 10.3

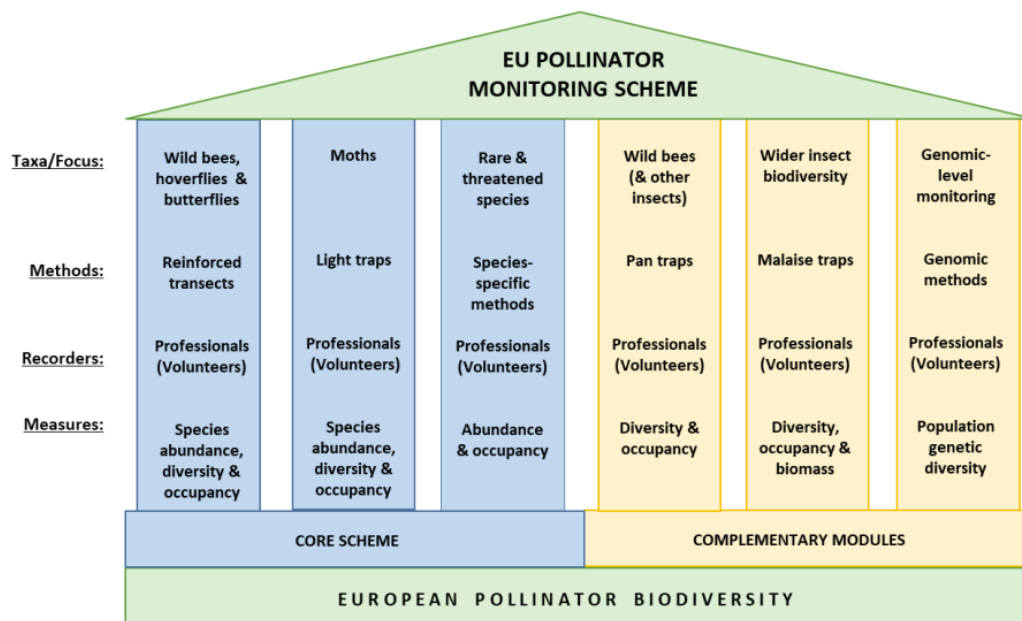
- Metoden ska tillhandahålla **ett standardiserat tillvägagångssätt** för att samla in årliga uppgifter om abundansen och mångfalden av pollinatörer i olika ekosystem, för att **bedöma trender i populationer** av pollinatörer och **ändamålsenligheten hos restaureringsåtgärder**.

Artikel 10.4

- **Övervakningsdata kommer från ett tillräckligt antal platser** för att säkerställa representativitet över hela deras territorier. Medlemsstaterna ska **främja medborgarforskning** vid insamlingen av övervakningsdata, när så är lämpligt, och tillhandahålla tillräckliga resurser för utförandet av dessa uppgifter.

Föreslagen övervakning

Vetenskaplig och teknisk rådgivning/underlag via STING-projektet som rekommenderat följande modell

Föreslagen övervakning

- **Vildbin, blomflugor, dagfjärilar och nattfjärilar ('makro')** omfattas inledningsvis.
- Vildbin, dagfjärilar och blomflugor övervakas via transekter, nattfjärilar via ljusfällor.
- **Sällsynta arter** övervakas dock genom **riktat eftersök med artspecifik metodik**. Särskilt urval kommer att göras av vilka sällsynta arter som ska övervakas.
- **Alla individer ska bestämmas till artnivå**. Utbildningsinsatser kommer att genomföras för att höja artbestämningskompetensen hos medlemsstaterna.
- Totalt antal provpunkter per medlemsstat för att nå nationell statistisk signifikans. Dessa ska vara proportionerligt fördelade på olika ekosystem. **Endast jordbrukslandskapet behöver dock ha tillräckligt antal provpunkter** för statistisk signifikans på ekosystemnivå.

Föreslagen övervakning – arbete framåt

- Första förslag till upplägg och metod för övervakningen klart under maj och har gått till MS för synpunkter.
- **Delegerad akt antas senast 19 augusti 2025** (remiss allmänheten, NRF expertgrupp m.m.) för att sedan träda i kraft i oktober 2025.
- Därefter har MS ett år på sig att ta fram och sjösätta nationell övervakning. Den kan då tidigast starta **oktober 2026**, vilket innebär att **inventering påbörjas först 2027**.
- **Första rapportering till EU 2031**, vilket innebär data från fyra års inventering. Vidare rapportering vart 6:e år. **Medlemsstaterna endast datalämnare**, kommissionen ansvarig för analys av data och bedömningar av trender.

Regeringsuppdrag restaureringsplan

Regeringsuppdraget

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen, Statens jordbruksverk samt Boverket, och utifrån inhämtad kunskap och synpunkter från länsstyrelserna, utarbeta ett förslag till nationell naturrestaureringsplan enligt EU:s förordning om restaurering av natur samt lämna en konsekvensutredning av planförslaget.

I uppdraget ingår även att analysera och föreslå nödvändiga författningsändringar till följd av förordningen samt att lämna en konsekvensutredning av förslagen.

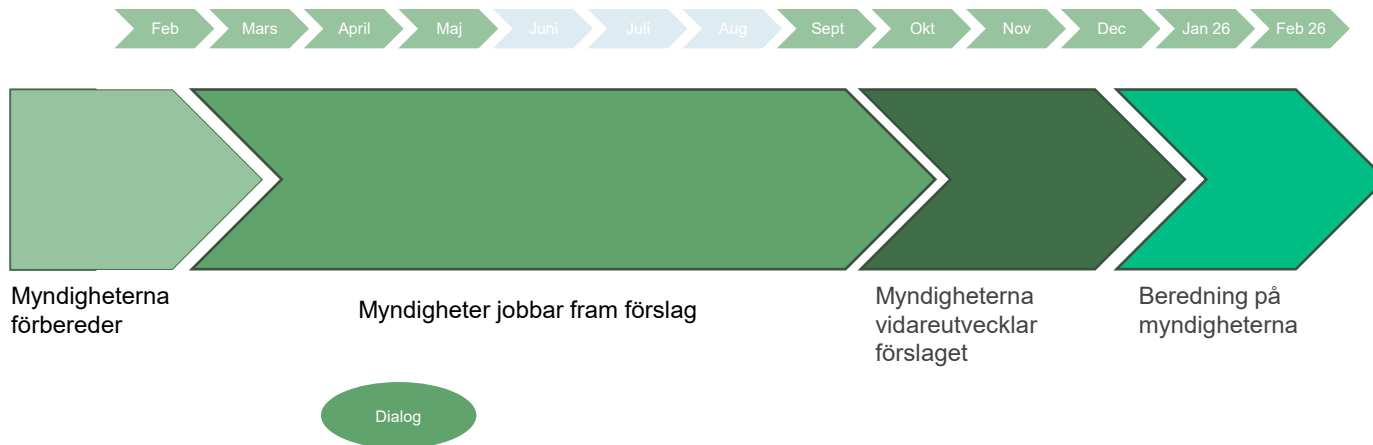
Delredovisning med genomförandeplan 29 nov 2024.

Uppdraget ska redovisas senast den 27 februari 2026.

Ulrica Isberg Bondemark, NV, är projektledare

Tidslinje för regeringsuppdraget

Leverans:
27 februari 2026

Ett långsiktigt arbete

År 2027

EU-kommissionen
godkänner nationella
restaureringsplanerna och
arbetet börjar.

2024

2027

2030

2040

2050

År 2024

Förordningen träder i kraft. RU
till myndigheterna att ta fram
förslag till plan 2024-2026.
Regeringen skickar in planen
till kommissionen 2026.

År 2030

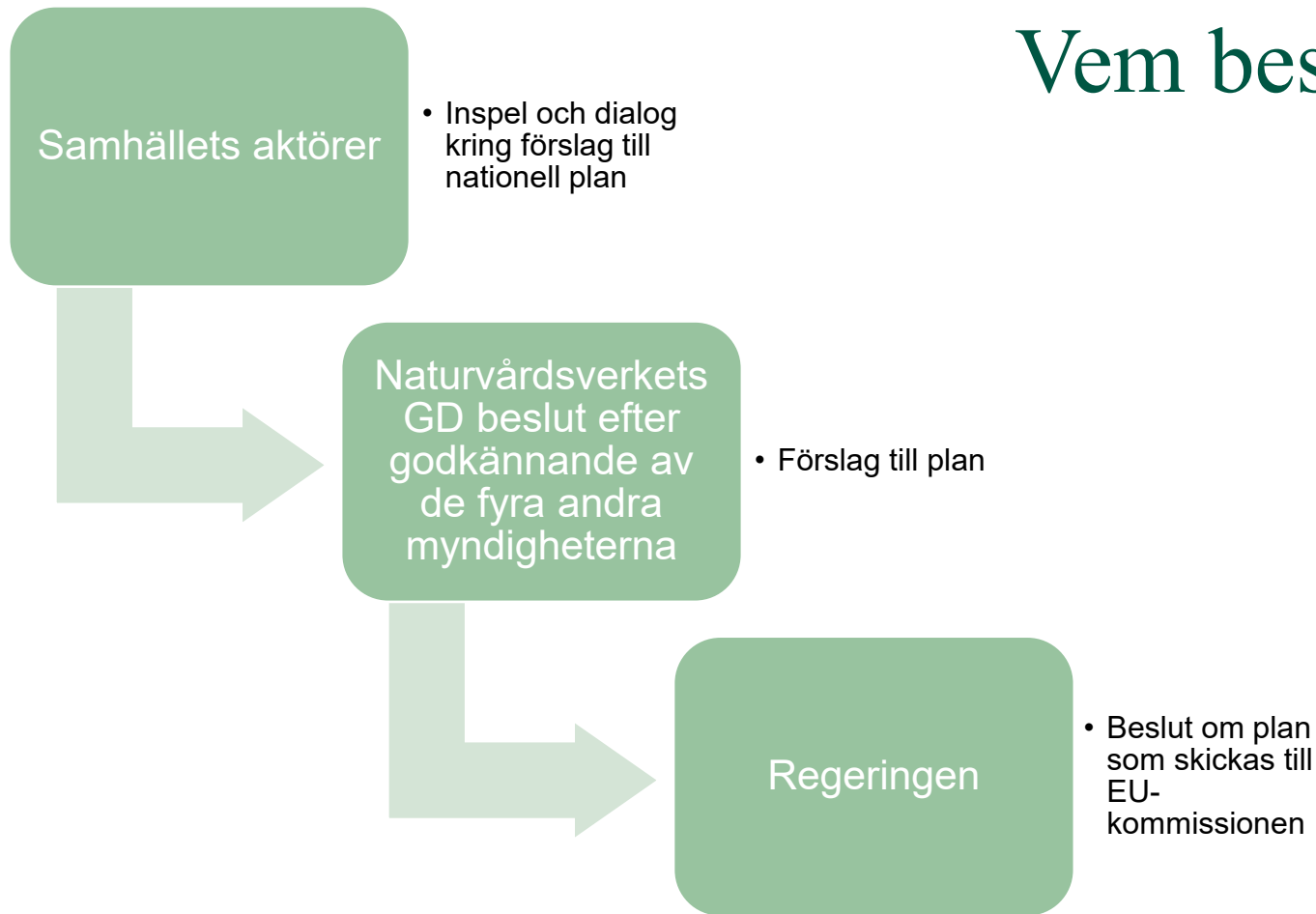
Minst 20 procent
av EU:s skadade
ekosystem ska
vara restaurerade.

År 2040

År 2050

Alla skadade
ekosystem vara
restaurerade.

Vem bestämmer?

Paus

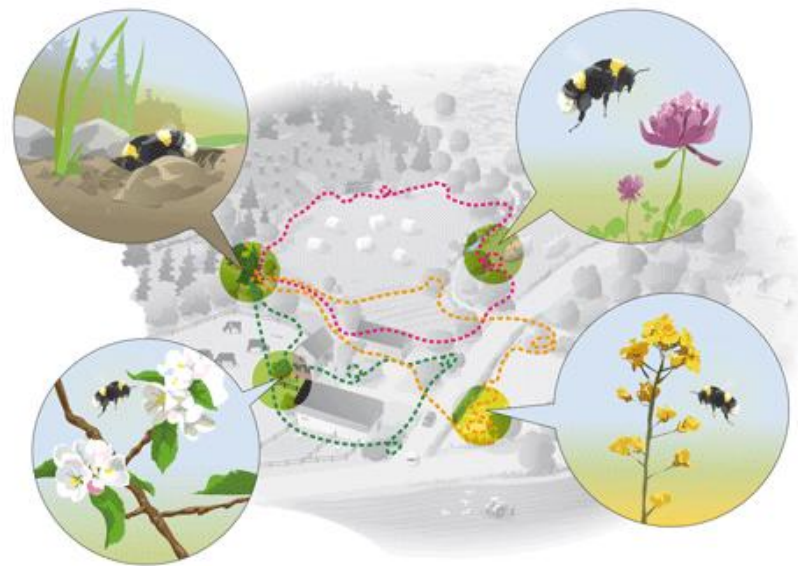
Gruppdiskussioner

Gruppdiskussioner

- Ni blir förflyttade till olika grupprum
- En från NV, SJV och SKS deltar i varje grupp och för anteckningar
- I slutet av mötet kommer ni överens om en sak ni särskilt vill lyfta när vi ses för gemensam diskussion
- Incheckning och presentation i grupperna

Frågor att diskutera i grupper

- Vilka **åtgärder** för att gynna pollinatörer, som har genomförts i ert län, har gett bra respektive mindre bra effekt?
- Finns det andra **åtgärder** ni anser behöver genomföras?
- Vilka **hinder** (ekologiska, juridiska, ekonomiska, ...) ser ni för att genomföra restaureringsinsatser för pollinatörer?
- Vilka **incitament och styrmedel** anser ni behövs för att överbrygga dessa hinder?
- Övrigt

Illustratör Kjell Ström

Paus

Gemensam diskussion

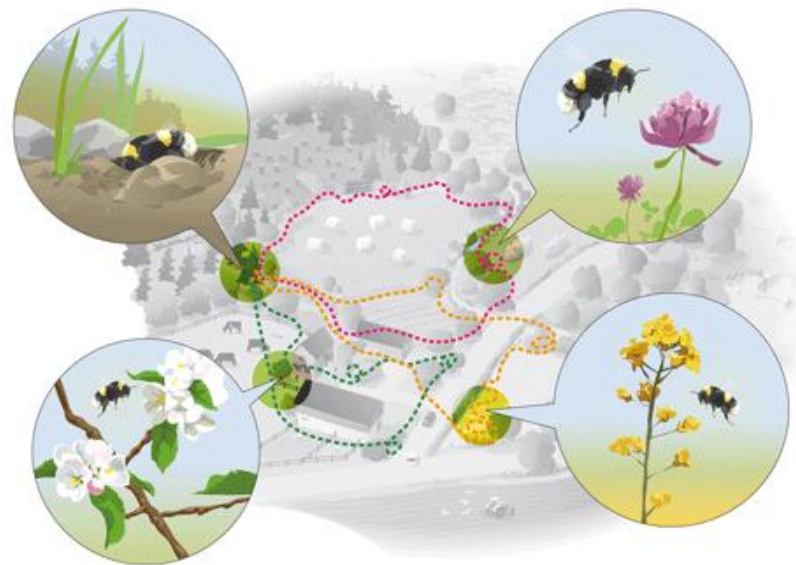

PLANERING - ÅTGÄRDER - UPPFÖLJNING

Frågor

- Vilka **åtgärder** för att gynna pollinatörer, som har genomförts i ert län, har gett bra respektive mindre bra effekt?
- Finns det andra **åtgärder** ni anser behöver genomföras?
- Vilka **hinder** (ekologiska, juridiska, ekonomiska, ...) ser ni för att genomföra restaureringsinsatser för pollinatörer?
- Vilka **incitament och styrmedel** anser ni behövs för att överbrygga dessa hinder?
- Övrigt

Illustratör Kjell Ström

Har du fler inspel?

Mejla:

Ingrid.johansson-horner@naturvardsverket.se

Pavel.bina@naturvardsverket.se

Mejla senast **XXX**

Kommunikation om arbetet

- [Om förordningen och regeringsuppdraget](#)
- [Följ arbetet](#)
- [Prenumerera på nyhetsbrev](#) Insatser för biologisk mångfald
- [PP, illustrationer, film att använda](#)

Illustration: Tobias Flygar/ Studio Flygar

Tack!

